

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/71/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120207911
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3120207911.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho, členky senátu JUDr. Gabriely Janákovéj a členky senátu Mgr. Zuzany Holúbkovéj v spore žalobcu A. B., narodeného XX.XX.XXXX, bytom v C.- D., E. XXX/XX, právne zastúpený Mgr. Dagmar Huťanovou, advokátkou so sídlom Bratislava, Haburská 7 proti žalovaným 1/ F. B., narodenému XX.XX.XXXX, bytom v C. - D., E. XXX/XX a 2/ G. B., narodenej XX.XX.XXXX, bytom v C. - D., E. XXX/XX obaja právne zastúpení JUDr. Jánom Legerským, advokátom so sídlom v Trenčíne, Námestie sv. Anny 15/25, IČO 34 054 081

o zriadenie vecného bremena, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 13. marca 2023, č. k. 21C/30/2020-258, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie zamietol napadnutým rozsudkom žalobu, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovaným 1/ a 2/ (a tiež proti v tom čase žijúcej žalovanej 3/) zriadenia vecného bremena in rem spočívajúceho v práve prechodu a prejazdu ku svojej stavbe rodinného domu cez pozemok žalovaných 1/ a 2/ na základe ust. § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka (OZ). Zamietnutie žaloby odôvodnil súd prvej inštancie tým, že žalobcom navrhovaná trasa nie je jediná prístupová cesta k stavbe žalobcu. Pretože žalobcom navrhovaná trasa vedie po mostíku na parc. č. XXX/X, považoval súd prvej inštancie za podstatné, že z dôvodu nevyhovujúceho technického stavu mostíka nie je v súčasnosti po ňom možný prejazd motorovým vozidlom, ale len prechod pre peších a bicykle. Touto trasou tak ostáva možnosť uvažovať len o prechode pre peších a bicykle. Ďalej podľa súdu prvej inštancie žalobcom navrhovaná trasa ústi do brány na jeho pozemok, ktorú bránu postavil a situoval žalobca tak, že navrhovaná trasa ide krížom cez pozemky žalovaných 1/ a 2/. Podľa súdu prvej inštancie ich tým v neprimeranej miere obmedzuje ako vlastníkov priľahlých pozemkov. V tomto smere súd prvej inštancie uviedol, že predmetný zásah do vlastníctva žalovaných by sa dal zmenšiť vytýčením trasy nie k bráne žalobcu, ale cez pozemok parcelu č. XXX, ktorý je rovnako priľahlým pozemkom a ktorý žalobca, hoci nie je jeho vlastníkom, má ohradený a užíva ho. Táto trasa by podľa súdu prvej inštancie stačila aj pre prejazd motorovými vozidlami, avšak pre technickú nespôsobilosť mostíka nie je dôvodné uvažovať o prejazde. Jednoznačne by podľa súdu prvej inštancie trasa cez parc. č. XXX stačila pre peší prechod. Súd prvej inštancie uviedol, že pri posudzovaní optimálnej trasy vecného bremena bol žalobca oboznámený s predbežným názorom súdu, nebol však ochotný na svojom stanovisku ohľadom posunu brány nič meniť. Za ďalšie možné riešenia na peší prechod k rodinnému domu žalobcu považoval súd prvej inštancie výstavbu lávky pre peších k parcele č. XXX/X, ktorá je vo vlastníctve žalobcu. Podľa zistení súdu prvej inštancie je technicky možné takúto lávku pre peších zriadiť za 4 034,16 eur, čo nemožno považovať

za neprimerané náklady aj s prihliadnutím k tomu, že v prípade zriadenia vecného bremena by do úvahy prichádzala aj úhrada za zriadenie vecného bremena. K tomu porovnal súd prvej inštancie aj náklady na rekonštrukciu oceľového mostu na parc. č. XXX/X, ktoré zistil vo výške 9 660,43 eur, a považoval ich za nepomerne vyššie ako náklady zriadenia lávky. Za podstatné však súd prvej inštancie považoval to, že v tomto spore nie je možné nariadiť žalovaným 1/

a 2/ rekonštrukciu mostu za tým účelom aby po ňom mohol jazdiť žalobca. Súd prvej inštancie zdôraznil, že pri rozhodovaní musí vychádzať zo stavu, aký je v čase rozhodovania

a nie zo stavu, aký by mohol byť niekedy v budúcnosti. Preto mohol zvažovať len zriadenie vecného bremena práva prechodu pre žalobcu ako vlastníka stavby, a nie aj práva prejazdu. Súd prvej inštancie potom uzavrel, že žalobcom navrhnuté trasovanie aj ako len prechod neprimerane obmedzuje žalovaných 1/ a 2/ ako vlastníkov príslušného pozemku a navyše prechod k stavbe žalobcu možno podľa súdu prvej inštancie zabezpečiť aj inak. Preto neboli podľa súdu prvej inštancie naplnené obe zákonné podmienky, ktoré pre zriadenie vecného bremena súdom vyžaduje ust. § 153o ods. 3 OZ.

2. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a v konaní plne úspešným žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Proti rozsudku podal odvolanie žalobca a žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. K podstate sporu uviedol, že prístupová cesta k jeho stavbe tak ako ju navrhol sa na tento účel využívala už od roku 1974, kedy bola stavba jeho domu postavená. Na prístup ku svojmu domu ju využívajú aj žalovaní, čo potvrdil sám žalovaný 1/, ktorý zároveň uviedol, že sa dotknutý priestor nedá využívať na iný účel, ako aj to, že ku svojmu domu jazdí naďalej autom. Iná alternatíva prístupu ako ten, ktorý navrhuje žalobca tu podľa neho nie je. K technickému stavu jestvujúceho mostu uviedol, že v konaní z technického posúdenia stavu mostu vyplynulo, že nie je v dobrom technickom stave, no nedošlo k uloženiu povinnosti most odstrániť. Podľa žalobcu vyžaduje most iba opravy, na ktorých financovaní je žalobca ochotný sa podieľať. Žalobca poukázal na to, že žalovaní naďalej využívajú most na prejazd autom.

4. Žalobca považoval za podstatné, že vecné bremeno žiadal zriadiť v trase jedinej a jestvujúcej cesty. Vzťahovalo sa k pozemkom a nie k mostu. Aj prípadnú dočasnú nespôsobilosť mostu na prejazd nepovažoval za prekážku zriadenia vecného bremena, pretože sa nejedná o trvalú prekážku. S odkazom na judikatúru a komentár k Občianskemu zákonníku mal žalobca za to, že súd prvej inštancie nemohol žalobu bez ďalšieho zamietnuť iba preto, že navrhovaná trasa vecného bremena je neprimeraná, ale bol povinný vecné bremeno zriadiť v takom rozsahu, ktorým by prístup k domu žalobcu v nevyhnutnom rozsahu zabezpečil

a čo najmenej zaťažil vlastníka pozemku. V tomto smere preto súd prvej inštancie podľa žalobcu nedôvodne nevykonal žalobcom navrhnutý dôkaz znaleckým posudkom k otázke možnosti zriadenia prístupu k domu žalobcu. Naopak, ohľadom možnosti prístupu k domu žalobcu uvažovanou novovytvorenou lávkou súd prvej inštancie prijal vlastné závery, ktoré podľa žalobcu neobstoja tak z hľadiska terénneho profilu uvažovaného miesta ako ani z hľadiska súladu s verejným právom v oblasti vodohospodárskej. Súd prvej inštancie podľa žalobcu absolútne opomenul náročnosť uvažovaného prístupu pre obyvateľov domu, zvlášť

za situácie, že žalobca s manželkou sú starší ľudia. Súdom prvej inštancie uvažovaný peší prístup cez lávku úplne opomína prípadnú potrebu stavebnej údržby jeho domu, uzavrel žalobca.

5. Žalobca tiež namietal porušenie práva na spravodlivý proces spočívajúce najmä v postupe súdu prvej inštancie pri predbežnom právnom posúdení veci, v odopretí možnosti vyjadriť sa k dôkazom. Napokon namietal aj závery súdu prvej inštancie o nedostatku vecnej legitímácie pôvodne žalovanej 3/.

6. Žalovaní vo vyjadrení k odvolaniu považovali odvolanie za nedôvodné a žiadali napadnuté rozhodnutie potvrdiť ako vecne správne. Žalobcom požadovaný prístup považovali za celkom neprimeraný zásah do vlastníckeho práva žalovaných, keď ako správne uviedol súd prvej inštancie, došlo by ním k rozdeleniu dvora žalovaných na dve časti a zároveň k zamedzeniu jeho riadneho oplotenia. Podľa žalovaných si žalobca prispôbuje trasovanie požadovaného vecného bremena len vzhľadom ku bráne, ktorú bez stavebného povolenia vybudoval v oplotení na hranici so žalovanými. Návrh žalobcu tak nie je čo najmenším zásahom do práv žalovaných, ale naopak iba čo najkomfortnejším riešením pre žalobcu. Neobstojí preto z hľadiska požiadavky na minimalizáciu zásahu do práv vlastníka pozemku.

7. Žalovaní sa stotožnili aj so záverom súdu prvej inštancie o možnosti žalobcu sprístupniť stavbu svojho domu inak, a to cez pozemky parc. č. XXX H. XXX/X, z ktorých prvý je vo faktickom užívaní žalobcu a druhý je vo vlastníctve štátu ako súčasť cesty. Hoci táto alternatíva vyžaduje premostenie lávkou, táto investícia nie je podľa žalovaných v takej výške, pri ktorej by bolo spravodlivejšie požadovať od žalovaných podstatné znehodnotenie ich pozemkov. Odvolanie žalobcu považovali žalobcovia za nedôvodné aj v časti námietok procesného postupu súdu prvej inštancie.

8. Žalobca v reakcii na vyjadrenie žalovaných zotrval na svojich predchádzajúcich stanoviská, podporil ich judikatúrou a detailnejšou argumentáciou. Zdôraznil, že v konaní podľa § 151o ods. 3 OZ nie je súd viazaný návrhom trasy požadovaného prístupu ku stavbe a pokiaľ to nie je úplne vylúčené, je povinný vecné bremeno zriadiť, hoci aj inou ako navrhovanou trasou tak, aby vyhovovalo požiadavkám uvedeného ustanovenia. Nesúhlasil, že by zriadenie vecného bremena v žalobcom navrhovanej trase a rozsahu bolo neprimeraným zásahom do vlastníctva žalovaných, keď sa týmto spôsobom realizoval jediný prístup tak

ku domu žalobcu ako aj ku domu žalovaných takmer 50 rokov. Žalobca nesúhlasil, že by ním navrhované trasovanie spôsobilo faktické rozdelenie pozemku žalovaných, pretože prechod a prejazd navrhovanou trasou nemá na faktické užívanie vplyv. Rovnako nesúhlasil, že by požadované zriadenie vecného bremena znemožnilo oplotenie pozemku žalovaných. Žalobca opakovane poukázal na faktickú ako aj právnu nemožnosť trasovania prístupu cez parc. č. XXX a zdôraznil potrebu prístupu ku svojmu domu nielen pešo, ale aj autom. To nielen pre svoj vek, ale aj z dôvodu prístupu záchranných zložiek. V závere stanoviska žalobca reagoval na vyjadrenie žalovaných o absencii procesných pochybení súdu prvej inštancie.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“), bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c) v spojení s § 391 CSP zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Odvolací súd v prvom rade konštatuje, že v priebehu odvolacieho konania došlo k úmrtiu žalovanej 3/. Podľa informácie z dedičského konania OS TN sp. zn. 11D/71/2024 prichádzajú do úvahy ako dedičia žalobca a žalovaný 1/ ako synovia. Vzhľadom na to, že obaja do úvahy prichádzajúci dedičia po žalovanej 3/ už sú stranami sporu, odvolací súd nevydával osobitné rozhodnutie o pokračovaní v konaní s dedičmi žalovanej 3/. Súčasne v dôsledku úmrtia žalovanej 3/ nie je ďalej významné posúdenie jej vecnej legitímácie v spore, preto sa odvolací súd touto otázkou nezaoberal.

11. Rovnako neriešil odvolacie námietky vzťahujúce sa k procesnému postupu súdu prvej inštancie, keďže napadnuté rozhodnutie zrušil z vecných dôvodov.

12. Súd prvej inštancie na vec správne aplikoval ust. § 151o ods. 3 OZ, podľa ktorého ak nie je vlastník stavby zároveň vlastníkom príslušného pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, súd môže na návrh vlastníka stavby zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby spočívajúce v práve cesty cez príslušný pozemok.

13. Zásadnou skutočnosťou, z ktorej vychádza napadnuté rozhodnutie bol technický stav mostu na parc. č. XXX/X uvažovaného pre prechod a prejazd v žalobcom navrhutej trase.

Zo skutkových zistení súdu prvej inštancie, ktoré nie sú namietané v odvolacom konaní vyplýva, že podľa statického posúdenia mostu ponad potok na parc. č. XXX/X z februára 2022, je tento most nevhodný na prechádzanie automobilmi, most svojimi profilmi neodoláva lokálnym kolesovým tlakom od automobilov a z technického hľadiska nie je v dobrom stave. Je vhodný na prechádzanie pre peších a cyklistov. V súvislosti so stavom mostu bol dňa 11.05.2022 vykonaný štátny stavebný dohľad, pri ktorom bolo zistené, že stavba bola podľa objednávateľa dohľadu, žalobcu, realizovaná v r. 1976. Podľa predloženého statického posudku je most v zlom technickom stave, popod most prechádza elektrické vedenie

k rodinnému domu súp. č. XXX, popri moste je umiestnené plynové zariadenie, ktoré je ukotvené do mosta. Podľa vyjadrenia SPP - Distribúcia, a.s. Bratislava na predmetnom moste sa nachádza plynárenské zariadenie, plynová prípojka, ktoré je určené pre zásobovanie plynom k domom na parcelách č. XXX/X H. XXX/X. Plynové zariadenie je funkčné, spĺňa požiadavky bezpečnej prevádzky, bolo doporučené s prihliadnutím na predložený statický posudok zdržať sa takého konania, aby bolo

ohrozené verejnoprospešné plynové zariadenie. Orgán štátneho stavebného dohľadu mesta Ilava písomne „Výzvou na urobenie nápravy“ z 16.05.2022 vyzval žalovaných 1/ a 2/ poukazujúc na statické posúdenie mostu, aby sa zdržali akéhokoľvek konania, ktorým by bol ohrozený verejný záujem, a tým zabránili možnému nebezpečenstvu ohrozenia okolia predmetnej stavby, prípadne vykonali v nevyhnutnom rozsahu údržbu stavby oceľového mosta za účelom možnosti prechádzania motorových vozidiel cez účelovú komunikáciu, vedenú na mostnom objekte. Súčasne orgán štátneho stavebného dohľadu upozornil žalovaných 1/ a 2/ na povinnosti vlastníka stavby stanovené v ust. § 86 Stavebného zákona (povinnosť udržiavať stavbu), ako aj na oprávnenia stavebného úradu podľa § 87 a 88a) Stavebného zákona.

14. Citované ustanovenie § 151o OZ nijako nerieši stavebno-technické prevedenie cesty cez príľahlý pozemok. Pojmom cesta, resp. právo cesty v zmysle citovaného ustanovenia je potrebné chápať prístup ku stavbe, resp. právo prístupu ku stavbe. Oprávnenie z vecného bremena zriadeného na základe citovaného ustanovenia tak môže spočívať vo veľmi širokom rozsahu foriem od chôdze po trávnom poraste, cez jazdu po nespevnenom povrchu, až po rôzne formy spevnenej komunikácie. Všetko v závislosti od hospodárskej potreby stavby a tomu zodpovedajúcemu obsahu súdneho rozhodnutia. Komentár k Občianskemu zákonníku v súvislosti s otázkou stavebno-technického prevedenia cesty uvádza: „Vecné bremeno ako právo nevyhnutnej cesty môže byť zriadené už k existujúcej ceste alebo môže byť na náklady vlastníka stavby zriadená cesta nová. Nie je ani rozhodujúce, k akému účelu je stavba používaná, či je to obytný dom, alebo továreň. Pre rozsah zriaďovaného práva je rozhodujúca hospodárska potreba stavby, resp. spôsob a rozsah jej užívania; cestu však možno zriadiť iba v takom rozsahu, bez ktorého by obvyklé užívanie stavby bolo znemožnené alebo značne sťažené. Podstatné pritom je, aby vlastníkovi stavby bolo umožnené predmet svojho vlastníctva užívať. (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. Komentár. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 1381 – 1407).

15. Citovaný komentár jednoznačne počíta s tým, že vecné bremeno práva cesty zriadené podľa ust. § 151o ods. 3 OZ v sebe môže zahŕňať oprávnenie užívať už existujúce stavebno-technické prevedenie cesty. Zriadenie vecného bremena ako práva nevyhnutnej cesty k existujúcej ceste (k existujúcemu stavebno-technickému prevedeniu cesty), ako to uvádza citovaný komentár, je preto nutné chápať ako zriadenie užívacieho oprávnenia nielen k samotnej vymedzenej časti príľahlého pozemku (k pozemku v užšom slova zmysle), ale tak, že oprávnenie k užívaniu pozemku v sebe zahŕňa oprávnenie užívať pozemok vrátane prípadnej stavebno-technickej úpravy jeho povrchu potrebnej k naplneniu účelu vecného bremena práva cesty.

16. V posudzovanom prípade to znamená, že vecné bremeno práva cesty prípadne zriadené v žalobcom navrhutej trase by zakladalo oprávnenie žalobcu a každodobého vlastníka stavby jeho domu užívať prístupovú cestu v danom stavebno-technickom prevedení, teda vrátane mostu. Odvolací súd sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že zriadenie vecného bremena práva cesty využívajúcej na pozemku par. č. XXX/X aj most nie je možné pre technický stav mostu, ktorý v súčasnosti neumožňuje jazdu motorovým vozidlom. Zo záverov štátneho stavebného dohľadu uvedených vyššie, ako aj z nesporného predchádzajúceho viac ako 40 ročného užívania mostu na prejazd motorovými vozidlami možno dovodiť, že aktuálny stav mostu nie je daný od jeho vzniku (napr. z povahy jeho konštrukcie), ale nastal v dôsledku veku a používania. Údržbou je však možné most navrátiť do stavu spôsobilého pre prejazd motorových vozidiel. Tento záver podporuje aj zistenie súdu prvej inštancie, že náklady na rekonštrukciu mosta by predstavovali podľa odborného vyjadrenia C. I. sumu 9.660,43 eur. Z uvedeného je zrejmé, že aktuálny technický stav mostu neumožňujúci jazdu motorovým vozidlom je prechodného charakteru, údržbou je možné ho zlepšiť, pričom v zmysle príslušných ustanovení stavebného zákona citovaných aj v rámci štátneho stavebného dohľadu je tu súčasne stavebným zákonom daná povinnosť žalovaných vykonať údržbu stavby. Podľa záverov štátneho stavebného dohľadu tak, aby mohol byť používaný na prejazd motorovým vozidlom.

17. Vzhľadom na uvedenú prechodnú povahu nevyhovujúceho stavu mostu a existenciu zákonnej povinnosti žalovaných vykonať na moste údržbu obnovujúcu jeho využitie aj na prejazd motorovým vozidlom, nebolo správne zo strany súdu prvej inštancie kategoricky konštatovať faktickú nemožnosť prístupu k domu žalobcu motorovým vozidlom a v nadväznosti na to uvažovať iba

o prístupe pešo. Zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie a zhrnutého vyššie bolo naopak namieste dovodiť, že nemožnosť prejazdu motorovým vozidlom po predmetnom moste je len prechodná. Nie je preto dôvodom, ktorý by neumožňoval zriadenie práva prechodu a prejazdu vedeného aj po pozemku par. č. XXX/X s využitím predmetného mostu na ňom umiestneného. Uvedený záver možno analogicky dovodiť aj zo znenia ust. § 151p ods. 2 OZ, podľa ktorého prechodnou nemožnosťou výkonu práva vecné bremeno nezaniká.

18. Pri danosti faktickej možnosti prístupu motorovým vozidlom k domu žalobcu je potom významné, či je prístup k domu žalobcu formou vecného bremena zriadeného podľa § 151o ods. 3 OZ opodstatnený aj formou prejazdu motorovým vozidlom, alebo postačuje peší prístup. Rozhodujúca je tu jednak potreba stavby a na druhej strane miera zásahu do vlastníckeho práva vlastníka pozemku. Súd prvej inštancie sa v napadnutom rozhodnutí k riešeniu tejto otázky nedostal, pretože prístup motorovým vozidlom považoval za nemožný už fakticky. Vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného doposiaľ súdom prvej inštancie, že stavba žalobcu je rodinný dom, ktorý žalobca užíva na trvalé bývanie so svojou manželkou, a že prístup cez pozemok žalovaných prichádza do úvahy po časti ich pozemku používanej nimi samými ako prístupová komunikácia aj pre motorové vozidlá, bolo by zriadenie prístupu aj motorovým vozidlom opodstatnené. Trvalé užívanie rodinného domu na bývanie bez prístupu motorovým vozidlom možno považovať za značne sťažené užívanie stavby obvyklým spôsobom, ktoré je v zmysle citovaného komentára relevantným kritériom pri určovaní rozsahu vecného bremena. Zriadenie práva cesty aj formou prístupu motorovým vozidlom však nevylučuje, aby súd určil konkrétnejší spôsob tejto formy užívania cesty, a to napr. špecifikáciou motorových vozidiel (obvykle hmotnostnou) a pod. V prospech záveru o opodstatnenosti prístupu ku stavbe domu žalobcu aj motorovým vozidlom možno podporne poukázať aj na verejnoprávnu úpravu ust. § 7 ods. 2 vyhlášky č. 532/2002 Z. z., podľa ktorej pripojenie stavby na pozemné komunikácie musí svojimi rozmermi, vyhotovením a spôsobom pripojenia vyhovovať požiadavkám bezpečného užívania stavby a bezpečného a plynulého prevádzkovania na príľahlých pozemných komunikáciách. Podľa druhu a účelu stavby musí pripojenie spĺňať aj požiadavky na dopravnú obsluhu, parkovanie a prístup a použitie požiarnej techniky.

19. Vyššie uvedený záver o prípustnosti zriadenia vecného bremena práva prechodu ale i prejazdu aj cez pozemok parc. č. XXX/X s dočasne nespôsobilým mostom nevylučuje, že súd prvej inštancie v ďalšom konaní nezistí z dôkazov navrhnutých stranou sporu že podmienkam ustanovenia §151o ods. 3 OZ viac vyhovuje iná možnosť žalobcu dostať sa motorovým vozidlom k jeho stavbe, ako tá, ktorej trasu sám navrhuje. O akomkoľvek odlišnom trasovaní príjazdu, než o tom, ktoré navrhuje žalobca, a ktoré na mieste samom fungovalo viac ako 40 rokov, však bude musieť mať súd prvej inštancie jednoznačne preukázané, že je spôsobilým riešením z hľadiska právneho (najmä súlad s verejným právom) ako aj z hľadiska technického (parametre vyhovujúce pre prejazd motorovým vozidlom). V tejto súvislosti je podstatné, že v konaniach podľa ust. § 151o ods. 3 OZ nie je súd viazaný žalobcom navrhovanou trasou cesty, ale pokiaľ sú splnené ostatné podmienky, zriadi vecné bremeno takou trasou, ktorá spĺňa požiadavku účelného prístupu k stavbe za súčasnej minimalizácie zásahu do práv vlastníka zaťaženého pozemku. V danom prípade by tak súd prvej inštancie mohol a mal zriadiť vecné bremeno nielen v trase požadovanej žalobcom, ale aj inokadiaľ cez pozemky žalovaných. Poloha brány zriadenej žalobcom na jeho pozemok nie je v tomto smere limitujúcou, ako uvádzal súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí. Žalobca ju zriadil predtým, ako bola právne ustálená poloha vjazdu na jeho pozemok a prípadné riziko nesúladu je preto výlučne na jeho strane.

20. Ako bolo uvedené, z povahy konania podľa ust. § 151o ods. 3 OZ vyplýva, že súd nie je viazaný návrhom konkrétnej trasy vecného bremena, a súd prvej inštancie mohol zriadiť vecné bremeno nielen v trase požadovanej žalobcom, ale aj inokadiaľ cez pozemky žalovaných. Cez pozemky iných vlastníkov len v prípade, že by sa aj títo stali stranami sporu. Preto v prípade takých skutkových zistení, ktoré by skutočne odôvodňovali trasovanie príjazdu aj cez pozemok parc. č. XXX (ako na to opakovane poukazyval súd prvej inštancie) bude namieste, aby súd prvej inštancie v záujme hospodárnosti konania upovedomil strany sporu o preukázaní preferencie tohto riešenia a žalobcovi umožnil na túto situáciu procesne reagovať.

21. Vzhľadom na závery odvolacieho súdu o iba prechodnej nemožnosti prejazdu cez pozemok parc. č. XXX/X spôsobenej potrebou údržby mostu na ňom sa nachádzajúceho, považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že aj uvedená potreba údržby mostu sa v prípade zriadenia vecného bremena trasou využívajúcou predmetný most musí prejavíť vo výške odplaty, ktorú bude žalobca povinný poskytnúť ako náhradu za zriadenie vecného bremena. Pri právnom posúdení výšky náhrady možno analogicky vychádzať aj z ust. § 151n ods. 3 OZ, ktoré práve povinnosť oprávneného z vecného bremena znášať primerané náklady na zachovanie a opravy užívanej veci stanoví. V tomto prípade je podstatné, že náklady na údržbu mostu, ktorú sú zo zákona povinní realizovať, a teda aj financovať žalovaní, sú nevyhnutné, aby sa odstránila dočasná faktická nemožnosť prejazdu cez pozemok parc. č. XXX/X a účasť žalobcu na týchto nákladoch je preto potrebné zahrnúť už do náhrady za zriadenie vecného bremena. Pomer účasti žalobcu na týchto nákladoch bude vecou nového rozhodnutia súdu prvej inštancie.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené závery odvolacieho súdu odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, v ktorom bude vychádzať z právnych záverov odvolacieho súdu prezentovaných v odôvodnení tohto rozhodnutia a vo veci znova rozhodne.

23. Odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania nerozhodoval, keďže rozhodne o náhrade trov konania súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 396 ods. 3 CSP).

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať dovolanie za podmienok stanovených v ust. § 419 až § 425 CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.